

SVENSK MUSIKTIDNING

Nr 7.

Redaktör och utgivare:
FRANS J. HUSS.
Telefon: Vasa 619.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 1 April 1898.

Expedition: Kungstenagatan 56.

Pris: Helår 5 kr. Lönnummer 25 öre.
Annonseris 20 öre pr petitråd.

18:e Årg.

Ett par förtjenstfulla svenska musiker.

J. F. Törnwall. C. E. Södling.

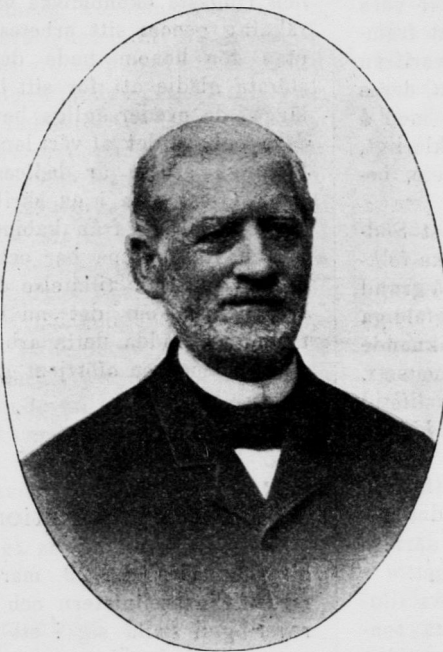
Händelserna för dagen, beträffande förhållanden och tilldragelser inom musikvärlden, speciellt här i vår hufvudstad, träda vanligen fram och taga en musiktidnings spalter i anspråk, så att tillfälle saknas för en återblick på vår musikhistoria och att ur den samma — då det icke gäller något »jubileum» — frammata minnet af förtjenstfulla svenska tonkonstnärer och arbetare i tonkonstens tjänst.

Då tillfälle till en sådan återblick nu erbjuder sig, vilja vi erinra om de båda, hvar i sitt slag märkliga män, hvilkas namn läsas här bredvid. Den enes, J. F. Törnwalls, nyss timade frånfälle, d. 16 sistlidne mars, ger oss en särskild anledning dertill, hvarför han ock står närmast som föremål för vår uppmärksamhet.

Jon Fredrik Törnwall

föddes i Öfverby i Törnsfalls socken, Kalmar län, Södra Tjusts härad den 5 maj 1819 samt var son af hemmasegaren Jan Jönsson (sonson till den under konung Carl XI:s tid namnkun-

lige herredagskarlen Per Olsson i Gladhammar); modern hette Anna Svensdotter. De första grunderna i musik inhemtade han, som efter födelsesocknen antog sitt tillnamn, af församlingens organist, G. Dahlgren, samt fortsatte studierna i Linköping hos musikdirektör E. Dahlman, från hvars skola han 1836 utexaminerades såsom organistkandidat. Redan vid 18 års ålder valdes Törnwall till organist och klockare i Vestra Eneby, undergick 1840 vid Musikaliska akademien musikdirektörs-examen och utnämndes 1859 till domkyrko-organist i Linköping och lärare i musik och sång vid dervarande högre allm. läroverk. Han har äfven

J. F. Törnwall.

C. E. Södling.

varit anförare för stadens musiksällskap. Sedan tio år tillbaka har han åtnjutit tjänstledighet från sin befattning vid domkyrkan.

Törnwall har utgivit *Lärobok i sång* för folkskolor (1847), *Hjelpreda i sångundervisningen* (1860), *Svenska messan* efter nya kyrkohandboken (1863), *Handbok för musikkvänner* (1863), *Harmonilära* (1864), *Orgelskola* (1868), Förslag till snabbskrifningssystem (1868) o. s. v. Af Törnwalls kompositioner, bland hvilka flere utförts offentligen må nämnas violinqvartetter, symfonier, kantater, sånger och pianomusik, samt koraller och annat i seriös stil. Flera af hans arbeten hafva utgått i olika upplagor.

Gift 1840 med Elisabeth Margareta Knutsson, dotter af riksdagsmannen i bondeståndet och fullmäktigen i riksgäldskontoret Lars Magnus Knutsson, sörjes den bortgångne närmast af enka och dottern Anna, gift med prosten F. G. Allard i Tjellmo. Dottern Fredrika, gift med förste stadsläkaren i Lund doktor Emil Söderwall, afled den 14 augusti sistlidet år.

Törnwall har under sin långa tjänstetid utöfvat ett ganska betydande inflytande på kyrkomusikens område i vårt land, förnämligast inom Linköpings stift. Han gäldade såsom en framstående musiker och har som sådan förvärfvat sig ett aktadt namn, hvilket ingalunda är okänt för utlandets kännare af kyrkomusik. Sedan 1876 var han ledamot af Musikaliska akademien.

Såsom enskild person vann Törnwall vänner öfverallt. Hans försynta väsen, hans lugna gemytlighet, hans gästfrihet och hjälpsamhet gjorde sig städse gällande.

Carl Erik Södling

påminner i viss mån med hänseende till skiftande öden och yrken om Franz Berwald, ehuru väl han såsom musiker och tonsättare ej kan komma i jämförelse med denne. Fjorton år ha i det närmaste förflutit sedan hans fränfalle, den 12 april 1884 i Vestervik, der han under lärareverksamhet tillbragte större delen af sitt lif.

Södling föddes 1819 i Mogata socken, Östergötland, och sålunda i samma stift som Törnwall. Han blef 1845 gymnastiklärare och 1847 teckningslärare i Vestervik, men begaf sig 1850 till Buenos Ayres, der han blef organist i engelska episkopalkyrkan, sånglärare, »professor of music» i Lyceode la Plata samt ledamot af historisk-geografiska nationalinstitutet och naturhistoriska sällskapet. I Buenos Ayres höll han föreläsningar öfver Skandinavien fornhistoria och folkmusik samt dess förhållande till Amerikas äldre historia. Vistandet der räckte till 1858 och efter hemkomsten utnämndes han 1859 å nyo till gymnastiklärare samt

1862 till musik- och teckningslärare i Vestervik, der han sedan stannade och verkade.

Granska vi Södlings litterära verksamhet, som vittnar om stor arbetsflit, finna vi af honom utgifna följande arbeten: *Handledning för organister och klockare* (1846), *Lagsamling för kyrkans och skolans lägre tjänstemän* (1848), *Musikalisk kyrkotidning* (1847—50), *Tonologi* (1859), *Nytt system för pianoundervisning* (1860), ett verk som blifvit fördelaktigt bedömdt af den store pianisten Sigismund Thalberg. Vidare har man af honom en *Skriftläsemetod*, *Ritmisk koralbok*, *Indiska sånger utan ord*, *upptecknade i Södra Amerika*, *Indianska dansmelodier*, en- och flerstämmiga sånger samt svenska folkvisor, hvaraf han lär ha efterlemnadt två samlingar: »Gullharpa» och *Silfverharpa»*.

Södling erhöll 1865 af regeringen ett reseunderstöd af 800 kronor för att i Tyskland och Frankrike inhemta kännedom om sättet hvarpå undervisningen i musik och sång vid läroverk i dessa länder bedrifves. I Vestervik innehade han ock från 1863 befattningen som spansk vicekonsul. Till Associé i Musikaliska akademien invaldes Södling 1857 (Agreé 1848).

Ett ämne, hvaråt Södling egnat särskildt intresse och förtjenstfull forskning, är vår folkmusik. Härom ega vi ett meddelande af en person, som stått i närmare beröring med honom, och till afslutning af denna biografiska uppsats lemna vi nu ordet åt denne, hvars yttrande här följer.

»Man säger ofta att vi lefva i ett specialisternas och specialiteternas tidevarf. Södling var just en sådan specialist inom området af vår Svenska folkmusiks historia med dess kulturella betydelse. Många äro de som, mer eller mindre riktigt, upptecknat våra folkvisor för att bevara dem åt framtiden, men de flesta veta ej hvarifrån dessa sköna melodier härstamma, deras uppkomst, utveckling o. s. v.; men å andra sidan är det ju lätt förklarligt, då vi ej ega något specialarbete, behandlande detta ämne.

Vid sitt fränfalle lemnade just Södling färdigt det arbete, »Svenska folkmusikens historia», som man, på grund af de föreläsningar han mångfaldiga gånger hållit öfver detta och liknande eller närsläktade ämnen, länge motsett. Att det ej redan under hans lifstid blef befordradt till trycket, berodde endast af brist på förläggare.

Vårt land eger tyvärr en alltför fåtalig publik att räkna med då det gäller vetenskapliga arbeten, och därför vågade väl ingen sig på företaget.

Arbetet är försedt med talrika illustrationer öfver hittills obekanta tonverktyg, allt ifrån den gråa forntiden till nyare tider, samt dessutom en musikbilaga med 100 af S. upptecknade folkvisor, de flesta förut okända. Att dessa illustrationer betydligt fördyra

arbetets tryckning är ju tydligt, men utan dem kan det ej utgifvas, ty hela texten blefve då meningslös. S-g funderade en tid på att genom subskription få arbetet utgivet. Den första listan utkom 1871, men S-g indrog sedan de listor som voro ute och hvarpå icke så få namn voro tecknade, deribland vår nuvarande konungs, då hertig af Östergötland. Emellertid företog Södling flera reduktioner af arbetet för att på så sätt minska omkostnaderna för dess tryckning. 1878 sände S-g ånyo ut subskriptionslistor och äfven å dessa tecknades en massa namn, men antagligen voro eller blefvo de ej tillräckligt många att trygga arbetets utgifning. Ännu en gång företog Södling ändring och förminskning af det ursprungligen ganska digra verket. År 1882 företogs denna ändring och då för sista gången.

Södling, som de senare åren var ganska sjuklig och åtnjöt tjänstledighet, orkade eller brydde sig kanske ej om att ifrå för en sak, på hvilken han offrat 45 års onötröttlig forskning i såväl Sverige som främmande länder, och för hvilken han dessutom icke kastat bort så ringa af sina tidtals stora inkomster. Med den kännedom jag eger om denne man, hade han varit i stånd att sälja sin sista rock för att förvärfva ett af de »uniqua» instrument, hvaraf han samlade så många och af hvilka en del såldes till Chr. Hammers samlingar, en del skänktes till Göteborgs museum och en del till Westerviks läroverk. Men nog måtte det ha känts bittert för denne entusiastiske och sitt ämne så varmt hänfifne man, att se frukterna af denna ofärliga möda kanske för alltid tillintetgjorda och priggifna åt glömska. Med vissbet vet jag att Södling ej åträdde eller räknade på den ringaste ekonomiska vinst för egen räkning genom sitt arbetes utgifvande, utan för honom hade det varit den största glädje att för sitt land få framlägga de ovedersägliga bevisen på åldern och värdet af vårt lands tonkonst. Södlings arbete är dediceradt till konung Oscar, och i en skrifvelse af den 17 nov. 1875 från kabinettsskammaren Reenstierna har ock H. m:t nådigt gifvit sin tillåtelse dertill. Det tyckes som om det nu kan vara på tiden att rädda detta arbete från förgängelse och en oförtjent glömska.

Teaterpropositionen

öfverlämnades d. 29 mars till kammarne. Finansministern och med honom regeringen ställa sig i ett och allt på samma standpunkt som teaterkommissionen, hvars förslag om försäljning af Dramatiska teatern, inköp af f. d. Svenska teatern samt teaterverksamhetens bedrifvande på två scener och

nom en hans komposition: »Kung Lear». Häri visar han sig vara en verklig jonglör i kontrapunktisk teknik, invigd i polyfoniens alla hemligheter.

Mr Chevillard tyckes mig vilja göra för den ungryska skolan hvad hans föregångare gjort för Wagner. Den afgjorda framgång, som krönt denna lyckade idé, tror jag ej endast bör tillskrifvas den höga temperaturen i den gängse ryssentusiasmen. Den ryska nationella skolan, som den kallar sig, eger verkligen i sig själf så många förutsättningar att slå an. Främst bland denna skolas koryfärer står utan tvifvel Rimski-Korsakow, hvars orientalska symfoni »Antar» gjort stor lycka här, och som torde räknas till en af vår epoks bästa symfoniska verk.

Om söndag gifves en Lamoureux's konsert med nästan uteslutande ryska namn på programmet.

Skada vore ej, om den unga franska skolan toge intryck af ungryssarne och fungo blicken riktad på äfven andra ideal än kolossen från Bayreuth. Som det nu är, tyckes det slafviska efterhärmandet af och dyrkan för Wagner förkväva all individualitet.

Säsongen företer som vanligt en brokig profkarta på nyfransk komposition. Man kan dock ej låta bli att önska ibland, att det funnes litet färre »Grand prix de Rome»; kanske hade man då sluppit att höra något så medelmåttigt som »Soir de fête» af Ernest Chausson, oändligt tröttsam i sin jagt efter klangfärger, eller något så rysligt som några klingklangstycken af Diémer, spelade på senaste Colonne-jeudi. Mr Diémer är bäst i sitt fack; han är, som bekant, en utmärkt pianist och spelade med fulländad teknik och mycken grace nyligen på en Colonne-konsert Saint-Saëns' femte konsert. Detta verks största retelse ligger i dess orientalska färg, också är den skriven år 96 under en resa i Egypten. Rättvisan fordrar det medgifvandet, att bland mängden af de inhemska kompositioner, som med erkännansvärdt nit dragas fram, de underhaltiga äro i minoriteten. Intet annat än godt är att säga om Le Borne's »Amour Trahi» för en röst och orkester, gifven af Lamoureux. Mr Le B. anses vara en af de mest lofvande i det unga ledet och gjorde stor lycka för några år sedan med en komposition: »Temps de Guerre».

Hos Colonne har man fått höra ett verk af en ung rumänier, elev vid härvarande konservatorium. »Poème roumain» röjer en omiskänlig begåfning men en brist på naivité, som förvånar hos en så ung kompositör; han är nämligen endast 16 år. Mera förklarliga finner man hans stora rutin och kännedom om orkestrens resurser, enär han redan är en högst framstående violist och som sådan säkert kommer att låta tala om sig i framtiden. Andra intressanta nummer hos Colonne

voro en legend för röst och orkester, »Messe du Fantôme» af Lefevre, och »Effet de nuit» af Lazzari, till ett poem af Verlaine, i hvars egendomliga mosaik af klangfärger och tonmålningar man förgäfvets letar efter en fras, nog mäktig att föra en genom denna labyrint af instrumentala kuriositeter. Colonne har några gånger gifvit Saint-Saëns' »Le Déluge». Detta sköna oratorium, som under sin rund kring hela den musikaliska världen öfverallt väckt stor beundran.

Det förtjusande violinsolot i första afdelningen, som besjunger det första släktets lycksalighet på jorden, väl en af de vackraste melodier den franska skolan frambragt, telkades synnerligen själfvullt af mr Thibaud, och gjorde ett gripande intryck. Recitativet ega ej en Händels naiva enkelhet eller en Bachs skakande kraft, men i gengäld torde orkesterpartiet, särskildt den berömda symfoniska målningen af syndaflodens färg, kunna räknas till det yppersta, som i senare tider framkommit.

G. S.

Brefkort från Rom

12 mars 1898.

Den rörande kärlekssagan om Hero och Leandro, som redan inspirerade antikens skaldar, har gifvit »Mefistofeles'» skapare, Arrigo Boito, ämnet till en dikt, hvilken, redan satt i tener för ett 20-tal år sedan af Bottesini,* nu å nyo blifvit föremål för musikalisk behandling af Luigi Mancinelli, hvars lyriska tragedi »Ero e Leandro» i dessa dagar under kompositörens egen ledning f. f. g. uppförd å Argentinateatern i Roma,** af härvarande tidningar betecknas såsom en ny, sannskyldig triumf för den italienska tonkonsten. Libretton innehåller stora lyriska skönheter och utmärker sig för en formfulländad versbehandling, men är, strängt taget, föga dramatiskt, något som ock torde ha förmått Boito att afstå från fullbordandet af den redan af honom själf påbörjade musiken till densamma. Mancinelli lät emellertid till den grad hänföra sig deraf, att han antog den, sådan den var, ehuru den säkerligen skulle ha vunnit på en del förkortningar, och resultatet blif det ofvannämnda. Endast i förbigående omnämmande hans mästerliga orkesterbehandling, särskildt i den andra akten avslutande fugan, en verkligt berusande bacchanal, och den storartade

* Med samma ämne existera dessutom följ. operor: Pistocchini's »Leandro» (1679), de Brassacs »Léandre et Héro» (1750), Paërs »Ero e Leandro» (1795), B. A. Webers »Hero» (1800), Raimondis »Ero e Leandro» (1809), Seidels »Hero e Leandro» (1815), Krupinskis »Ero e Leander» (1816).

** Den har förut gifvits i Madrid, Torino och Venezia.

målningen af stormen i den tredje, vill jag till sist blott framhålla, att måstron af de tre karakterer, som förekomma i det af en stämningsfull prolog inledda musikdramat, särskildt »con amore» omfattat Heros, hvilken också i hans behandling blifvit en af hela opera-litteraturens skäraste och ljufvaste gestalter.

»Anteros»

Musikpressen.

Sånger för mansröster häftet XI, utgifna af Sällskapet för Svenska Kvartettsångensbefrämjande. Detta nyss utsända häfte har följande innehåll: 1 Karl Valentin: Klockringning (belönt med 2:a priset); A. M. Myrberg: 2 Ut på det blånande haf, 3 Liten fågel, 4 Vid stranden, 5 Efter islossningen (bel. med 3:e priset); 6. Ivar Widéen: Slå i det skummande vin, (bel. med 3:e priset). — Utom pristäflan har styrelsen förvärfvat för årstrycket följande sånger: 7. C. A. Brolén: Vackra sky; 8. O. F. Hagman: Bordvisa; 9. Rich. Henneberg: Aftonvaudring; 10. Herman Palm: Under rönn och syren.

Valentins »Klockringning» är en serie af 4 kvartetter, hvilkas text är en dikt af Victor Rydberg (efter Edgar Poe). Kompositionen, som bär opus-talet 36, är rätt originel med god imitation af klockringning, hvarigenom också enhetlig, ehuru mindre omvexlande stämning genomgår serien. Myrberg skrifver alltid kvartettmässigt och melodiskt, hvarom ock hans sånger i detta häfte vittna. En vacker, uttrycksfull och rytmiskt omvexlande kvartett är Broléns till ord af Snoilsky. Palms »Under rönn och syren» gjorde sig mycket omtyckt under musikfesterna här förra året. Sången är egentligen föga omfångsrik, endast 16 takter, deraf hälften upprepning, i häftet äro emellertid alla tre verserna utförda. Orden äro ur »Sylvias visor» af Z. Topelius. De öfriga kvartetterna, synnerligast Hennebergs och Wideéns lifliga bachanal, förtjena väl att ha upptagits i samlingen.

Ensamt detta häfte borde locka hrr sångare att ingå i Sällskapet för Svenska kvartettsångens befrämjande, då det visar hvad god valuta medlemmarne kunna erhålla för den ringa årsafgiften.

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. operan. Mars 16, 20 (kl. 7,30), 31. Thomas: Mignon. (Mignon: fru Linden). — 17. Boieldieu: Hvitå frun. 18. 23, 25 (kl. 7,30). Auber: Den stumma. 19. 4 Symfonikonserten: 1 Haydn: Symfoni, D dur; 2 J. S. Bach: konsert för 2 violiner (konsertmästarne L. Zetterqvist, T. Aulin); 3 Wag-

ner: Waldweber ur »Siegfried»; 4 Beethoven: Symfoni n:o 6, F dur (Pastorale). — 22 (kl. 1,30). Ibsen-festföreställning. 1 Prolog; 2 Förspel; 3 *Brand* (4:e och 5:e akt.), musik af R. Henneberg. — 21, 27. Mozart: *Don Juan*. — 24. *Brand* (4:e och 5:e akt.); Leoncavallo: *Pajazzo*. — 25 (kl. 1,30) *Matiné* till förmån för Artisternas och Litteratörernas pensionsförening. 1 *Konsertafdelning* (Mendelssohn: uvertyr: »Hebriderna»; Meyerbeer: aria ur »Dinorah», sjungen af hr Forsell; J. S. Bach: Largo för 2 violiner, spel. af hrr Zetterqvist o. Aulin; 2 *Romeo och Julia*, dram i 3 akt. af Balaguer; 3 Dente: *I Marocko*, opéra comique i 1 akt. (Castagnette: fru Frödin-Lindberg; Schahababam II, Agobar, Curtius, Almanzor: hrr Brag, Henrikson, Bergström, Forsell). — 26. 1 *Prolog*; 2 *Vermålingarne* (300:de gång). — 28. Adam: *Konung för en dag* (Neméa, Zelida, en Bajadère: frökn. Thulin, Lindegrén, fru Lindström; Mossul, prins Kodoor, Zephoris, Piffear, Zizel: hrr Lundqvist, Sällergren, Lemon, Henrikson, Grafström). — 30. Wagner: *Lohengrin* (Elsa, Ortrud: fru Östberg, frk. Hulting; kungen, Lohengrin, Telramund, härröparen: hrr Sällergren, Ödmann, Söderman, Grafström).

Musikaliska akademien. Mars 17. Gabrielowitsch-konsert. — 20. *Matiné* af hr Carl Bach. Biträdande: fru Alie Lindberg-Larsén och Hildur Lindqvist, frökn. A. Hulting, M. Ohlson och G. Wikström, hrr L. J. Zetterqvist, W. Klein.

Vetenskapsakademien. Mars 23. Aulin-kvartettens 5:e (sista) *kammarmusiksoaré*. 1 Joh. Svendsen: Stråkkvartett op. 1; 2 Joh. Brahms: klarinettkvintett op. 145; Mozart: stråkkvartett, G dur.

Berns' salong. *Afskedsmatiné* af dir. Carl Meyder. Program: kompositioner af Richard Wagner.

»Vermålingarnes» 300:de uppförande på den kungliga scenen blef ett högtidligt jubileum. Detta tal-, sång- och dansspel har blifvit en folkpjes, som ännu eger oförminskad dragningskraft genom sitt populärt nationela, musikaliska och dramatiska innehåll. Salongen var festligt belyst för aftonen, och före pjesens början framsades af hr Georg Törnqvist en vacker prolog, hvari hr Frans Hedberg skildrat författarens, F. A. Dahlgrens, litterära verksamhet. Vid föreställningens slut syntes Dahlgrens byst höja sig i fonden, och hr C. F. Lundqvist höjde ett »lefve» för hågkomsten af författaren, åtföljdt af kraftiga hurrarop.

Efter mer än ett års hvila ha ett par af publikens favoritoperor återupptagits nämligen Adams »Konung för en dag» och Wagners »Lohengrin». I förstnämnda opéra comique ha fröken Thulin och hr Lemon första gången framträdtt såsom Nemea och Zelida. Såväl genom sångföredrag som dramatisk framställning gjorde fröken Thulin det bästa intryck. Hr Lemon gjorde äfven lycka i sitt parti; man kan endast anmärka för stark komisk färgläggning i 2:a akten, en för bjärt kontrast till den romantiska sidan af rolen vis å vis Nemea. Oskönt verkar ock det skarpa accentuerande af konsonanten r., som nu mera tycks vara brukligt på vår lyriska scen. I »Lohengrin» är fröken Hulting ny såsom Ortrud. Vi ha ännu

ej fått tillfälle att höra henne i detta parti.

4:e symfonikonserten hade intet nytt att bjuda. Af fader Haydns rika symfoniförråd kunde väl några flere verk, än de få som här nästan uteslutande slitas, förtjena att tagas upp. Att såväl den nu gifna som Beethovens »Pastorale» gerna återhördes intygade emellertid publikens bifall. Detta gjorde sig efter Wagners »Waldweber» så intensivt gällande, att numret bisserades. Wagners öfverlägsna orkestervirtuositet firar också i denna komposition en stor triumf. Intressant var att samtidigt få jemföra honom och Beethoven som naturmålare, hvar i sin stil bjudande mästerverk af första rang. Med den förträffligt utförda duettkonserten af Bach framkallade konsertmästarne Zetterqvist och Aulin det varmaste bifall.

I den konsertafdelning, som inledde matinéen Mariababåldelsedag, utförde de båda artisterna Largot ur denna Bach-konsert, sedan förut gifvits Mendelssohns uvertyr »Hebriderna» och herr Forsell sjungit en stor aria ur »Dinorah», hvars talangfulla utförande vann lifligt erkännande af publiken. Matinéns slutnummer, Dentes muntra opéra comique »I Marocko», framkallade rikt bifall. Högtidligt var det också att se den forne kapellmästarén själf på dirigentplatsen, anförande sitt verk. Publiken syntes äfven outtröttlig i att bringa honom sin hyllning. De i operan denna gång nya rollinnehafvarne, hrr Bergström och Forsell, fyllde sina platser på bästa sätt. Fru Frödin-Lindberg är, som vi förut påpekade, ypperlig som Castagnette, hrr Brag och Henrikson utmärkta framställare af sina burleskt komiska partier.

Den stora instrumentalkonsert, hvarmed det i Berns' salong under vintern konserterande Meyderska kapellet i denna lokal tog afsked af publiken, hade uteslutande Wagner-program. Åhörarne belönade det omtyckta goda kapellet och dess skicklige ledare med rikt bifall efter hvarje nummer. Konserten inleddes med en här ej förr spelad uvertyr, på 1830-talet komponerad, då Wagner lefde i Riga, till ett skådespel »Christoph Columbus» af Apel. Detta är ett förstlingsarbete likasom den för oss äfven nya uvertyren öfver »Rule Britannia», hvarmed andra konsertafdelningen började. Om båda dessa verk kunde man säga »ex ungue leonem» — storslagenheten och rytandet med döfvande tonmassor saknas ej heller hos dem. På långt noblare sätt yttrar han sig sedermera i Gudarnes intåg i Valhall, Wotans Abschied med Feuerzauber, »Tannhäuser»-uverturen och »Lohengrin»-förspelet, allt kända mästerverk. Äfven förspelet till och »Nachtgesang» ur »Tristan och Isolde» samt »Isoldens Liebestod» och »Siegfrieds Rheinfahrt» — hvilket allt till-

hörde programmet — innehålla vackra saker, som utom scenen kunna slå an, om än de utgöra väl långt utspunna konsertnummer. Jemte det förstnämnda föredrogs af konsertm. Schmidt Reinecke såsom violinsolo »Träume aus den 5 Gedichten», talangfullt spelade.

Aulin-kvartettens sista soaré gafs för talrikt auditorium, som hyllade konsertgifvarne med ett så rikt bifall, att det tydligen innebar så väl ett »tack för denna säsong!» som ett »välkomna åter» och »god fortsättning» under en följande. Soarén inleddes med Joh. Svendsens op. 1, en stråkkvartett, som med sin friska inspiration redan röjer genialiteten hos den välkände norske tonsättaren. Härpå följde Brahms' härliga kvintett för klarinett och stråkinstrument, hvari hr Kjellbergs klarinettspel beredde en särskild högtid. En Mozart-kvartett avslöt soarén, som i följd af hr Stenhammars illamående denna gång saknade assistens af pianot.

Den matiné hr Carl Bach gaf i Musikaliska akademins orgelsal hade mycket omvexlande program. Sjelf spelade hr Bach på sitt ypperliga instrument med känd talang kompositioner af Brahms och Goltermann, äfvensom en egen vacker Gavotte samt i slutnumret jemte fru Alie Lindberg-Larsén och hr Zetterqvist i en trio af Arensky, ett anslående verk, påminnande om Schumann. Med sångnummer bidrog en fru Hildur Lindqvist, röjande vacker och väl utbildad röst, samt fröken Hulting och hr W. Klein.

De båda Gabrielowitsch-konserterna i akademins stora sal gäfvos för fåtalig publik. Orsaken dertill var väl egentligen den, att publiken måttats förut med hr Borwicks entusiastmerande pianomusik, också delade hr G. med Burmester ödet att från ett håll drabbas af nedsättande kritik, hvilken äfven påstått att reklam gjorts för konstnären af anonyma köpta kritiker i Tyskland. På en sådan har åtminstone ej Gabrielowitsch biografien i Svensk Musiktidsning grundats, då den tillkännagafs baserad på en artikel af Otto Lessmann i Berlin ur hans bekanta musiktidsning. Hur högt uppburen hr G. varit i Köpenhamn känner man noggrant. Också är hans teknik mästarelig, hans anslag ofta exceptionellt vackert, och en genialisk fläkt röjes i det ofta eldiga föredraget likasom i uttryck och uppfattning. Ännu kan man dock ej anse att den 20-årige konstnären fullt behärskar pianolitteraturens olika stilar, men stort intresse väcker han utan tvifvel. Ett par mindre kompositioner af honom visade äfven tonsättaretalang. Excellent var hans spel särskildt i programmets större nummer: Orgelpreludium och fuga af Bach Liszt, Mendelssohn-Liszts Bröllopsmarsch och Elfdans ur »Sommar-nattsdrömmen», Schumanns Fantasi op. 17, Mendelssohns Preludium och fuga op. 35 och Liszts Ungerska Rhapsodi N:o 6.

Om fröken Tora Hwass' och fru Dagmar Möllers soaréer kunna vi endast ha tillfälle att konstatera en betydande framgång i afseende på så väl utmärkta prestationer, som talrik och tacksam publik.

Från in- och utlandet.

Kungl. Operan. En repris af Aubers »Kronjuvelerna» förestår, då fru Linden första gången kommer att utföra Katarinas parti. Hr Nyblom från Dramatiska teatern lär då äfven komma att göra sin debut på k. operan. Under inöfning äro fortfarande »Hexfärlan» och Salomans »I Bretagne». Kommer sistnämnda opera äntligen upp, ha vi att anteckna åtminstone en nyhet under denna speltermin.

Fru Ellen Gulbranson börjar i midten af april ett kortare gästspel på vår opera, der hon kommer att utföra Brünhildes roll i »Valkyrian». Hennes första uppträdande torde ega rum den 12 april.

Hon är redan engagerad i Berlin m. fl. tyska städer och skall sedan medverka vid musikfesten i Bergen.

Operasångaren Oscar Bröderman, som den 21 mars fyllde 50 år, fick på förmiddagen mottaga en hedersgåfva, bestående af en silfverpokal med inskriptionen »Till Oscar Bröderman på 50 årsdagen från kamrater». Pokalen, en gåfva af operans artistpersonal, öfverlemnades af kammarherre Burén, som därvid tackade hr Bröderman för hans mer än 20-åriga trägna och samvetsgranna arbete i Operans tjänst. Hr B. har äfven i många år varit körtenorernas stödjeplare.

Till förmån för hr Magnus Boberg, operans andre regissör, som under lång tid varit fjättrad vid sjukbädden, förberedes af operans artister en matiné å Musikaliska akademien annandag påsk. För programmet till denna matiné kommer framdeles att närmare redogöras.

Hr Fredrik Sörensen, kammarmusikus, altviolist i hofkapellet, ger Påskdagen d. 10 april en matiné i Musikaliska akademien. Konserten, hvars program senare tillkännagifves, tycks blifva af mycket intresse, då hr Sörensen till medverkande vid densamma förvärfvat så goda förmågor som fru Linden och frk. Åhländer, operasångarne hrr Lundqvist och Forssell samt konsertmästarne Zetterqvist och Aulin.

Professor Julius Günther har vid Musikaliska akademiens sammanträde den 28 mars inlemnadt ansökan, daterad d. 1 mars, om afsked från sin befattning som ordinarie lärare i sång vid konservatoriet.

Johannes Elmblad har vid Loeweska operaturén i Petersburg uppträdt först som Daland i »Den flygande Holländaren» och derefter som Hunding i »Valkyrian» och i båda dessa roller vunnit lysande framgång.

Dr Karl Valentins 5:e musikhistoriska föreläsning egde rum i Vetenskapsakademiens hörsal den 18 mars och hade till ämne »Den andliga musiken före Bach. Fröken Ruth Hollsten föredrog dervid två arior ur Carissimis oratorium »Jephtha».

I Berns' salong har man nyligen fått höra två kompositioner af ryske legationssekreterarens fru Olga de Meck, arrangerade för orkester af direktör August Meissner. De båda kompositionerna, hvaraf den ena »Sympathie», vals, redan flera gånger förut uppförts, och den andra »Romans», tillägnad kronprinsessan, spelades första gången, mottogs med lifliga applåder af den talrika och ovanligt distingerade publiken. Den »diplomatiska läktaren» bar denna afton verkligen skäl för namnet.

Svensk sängerska i Wien. Fröken Karin Weber, dotter till major D. Weber härstädes, har uppträdt i Wien den 18 mars på en konsert, som af den unge violinisten Max Wolfsthal gafs i Bösendorfersalen i nämnda stad, och sjöng arior ur Händels »Jephtha», Buononcinis »Per la Gloria», Henschels »Morgonhymn» samt visor af Grieg och Peterson-Berger. Fröken Webers vackra sopran har under de senare åren ytterligare utbildats af den framstående sånglärarinnan fru Garimbetti. Hon uppträdde nu första gången för den kritiska publiken i Wien och skördade mycket bifall.

Sven Scholander har under förra månaden gifvit konserter i Berlin och Köpenhamn med stor framgång. I Berlin har särdeles hans föredrag af tyska visor slagit an. Hr Scholander har upptagit gamla, för en hvar välkända visor, som genom att sjungas i quartett eller på studentkommercer etc. blifvit utnötta och som nu genom af honom likasom fått nytt lif och med förtydning mottagits af allmänheten. Hr Scholander hade äfven tillfälle att sjunga hos greffen och grefvinnan Wedel vid en middagsbjudning, dit kejsaren inbjöd sig själf, samt vid en privatkonsert på hofvet, då kejsaren angaf programmets nummer. Efter en konsert i Köpenhamn var hr S. inbjuden till en mindre soaré hos prins Waldemar och prinsessan Maria.

Svensk musiker i Ryssland. Vår landsman, violinisten Adolf Amigo, — som bekant elev af Wilhelmj och sistlidne sommar konsertmästare vid det Meissnerska utställningskapellet —, se-

dan flera år tillbaka kapellmästare i Moskva, har enligt tidningen Novosti Dnja skrivit musiken till en ny operett på lillryska språket. Operetten, i tre akter, vid namn »Den förlorade skriften», har nyligen med mycket bifall och för fulla hus uppförts på Teater International i Moskva. Musiken, i synnerhet den i de 2 sista akterna, säges vara mycket lyckad och hållen i lillrysk anda och stil.

Lombergs operaturneé avslutade den 27 mars sin sejour i Norrköping, der föreställningarna gifvits för i förköp utsålda hus och under stormande bifall.

Turnén, som skolat avslutas derstädes, har direktör Lomberg beslutat fortsätta ännu en månad på grund af det lysande resultat den vunnit.

Direktör Lomberg var den 26 mars, då »Trubaduren» gafs, föremål för en varm hyllning från sina sujetters sida. Vid första inropningen efter operans slut öfverräcktes till honom en kolossal lagerkrans med band i de svenska färgerna. Inskriptionen å kransen lydde: »Till direktör Oscar Lomberg, 20/1—27/3. Från samtliga sujetter». Sedermera höllo sujetterna en enkel kolation, till hvilken den afhållne chefen inbjudits.

Turnén afreste den 29 mars öfver Stockholm till Trondhjem, hvarefter Östersund och Sundsvall besökas.

Göteborg. På Stora teatern har Selanderska sällskapets lyriska afdelning under senare häften af mars uppfört Millöckers »Stackars Jonathan» och Offenbachs »Frihetsbröderna». Vid konungens nyss timade besök härstädes gafs å teatern en galaföreställning, hvars program upptog sagospelet »En blomsterdröm» (Snoilskys »Blomsterfursten») mellan hvars tablåer med deklamation en blandad kör sjöng ur »Blommornas undran» af Hallström och P. B. sängare utförde manskörer, hvarjemte instrumensalnummer spelades under dir. Kuhlaus ledning. Samma dag gafs till konungens ära på Realläroverkets sal en matiné med följande program: 1 Mendelssohn: uvertyr »Den sköna Melusina»; 2 Mozart: Aria (Elviras) ur »Don Juan» sjungen af fru Em. Walter; Mendelssohn: hymn ur »Antigone» (Göta P. B:s sångkör); Saint-Saëns: aria ur »Le timbre d'argent» (fru Wendela Sörensen); 5 Massenet: »Le démièr sommeil de la vierge» för stråkorkester; 6. Sönger (fåu W. Sörensen).

Konserter i mars ha för öfrigt gifvits, d. 15:e af Willy Burmester och hr Mayer Mahr, 2:a konserten, samt d. 19 af fru Wendela Andersson-Sörensen med biträde af fru Mraz och Borin samt en musikalskare. En »musik- och Bellmans-afton» gafs d. 16 mars af hr Sven Scholander.

Uppsala. Konsert gafs här Mariabäddelsedag i Universitetets aula af kon-

sertm. *Lars Zetterqvist* med biträde af grefvinnan *Math. Taube* och hr *Jos. Lang*. Fru *Linden*, som skulle ha medverkat, var af sjukdom dertill förhindrad. En talrik publik hade infunnit sig. Grefvinnan *Taube* föredrog en aria ur »Den bergtagna» med stort bifall. Hr *Zetterqvist* vann ej mindre framgång med »La Folie» af *Corelli*, gavotte af *S. Bach* och polonäs af *Wieniawski*, genom det entusiastiska bifallet föranledd att sedan gifva ett par extranummer. Särdeles lifligt blef också hr *Lang* applåderad för sitt harpospel.

Från våra grannländer.

Kristiania. (10—29 mars). De enda pjäser med musik *Kristiania* teater under denna tid uppfört ha varit »Peer Gynt» och »Gildet paa Solhaug» med *Lange-Müllers* musik. *Eldorado* har med fru *Anna Pettersson-Norrie* som gäst bjudit på »100 jungfrur», »Den sköna Galathea», »Storhertiginnan af Geroldstein», »Kolhandlarne», »Den sköna Helena» och »Boccaccio». Dessutom har der gifvits »Vermländingarne», »Martha» med fru *Ol. Moe* och frök. *Gerda Grönberg*, *Millöckers* »Gasparone», hvari frök. *Grönberg* gästade likasom i »100 jungfrur», »Nitouche», hvari frök. *Inga Berentz* uppträdde, samt *Hallströms* »Per svinaberde».

Af konserter står främst *Musikforeningens* 5:e under *Iver Holters* direktion med sångerskan fröken *Clara Mathiesen* som solist. Programmet upptog: 1 *Brahms'* symfoni n:o 2 D dur; *Mozart'* aria med ork. ur »Figaros bröllop»; 3 *Beethoven:* Alegretto scherzoso ur stråkkvartetten op. 18 n:o 4; 4 romanser med piano; 5 *Tschaikowsky:* »1812» ouverture solennelle.

Den 16 mars gafs en konsert af sångerskan *Gabrielle v. der Lippe-Westlye* med biträde af harpisten fru *Dagny Andersen*, violoncellisten hr *Gaston Borch* och fröken *Kaja Fleischer*. Programmet upptog bl. a. *Salomos* aria ur *Massenets* »Herodiade» och *Elfrida Andrées* sång »Svanen» med ackompanjemang af harpa och violoncell. Dagen derpå hade hr *Thorv. Lammers* föreställt en *Brahms-Grieg*-afton, biträdd af frök. *Hildur Andersen*. Pianisten *Elisabeth Hals-Andersen* gaf d. 19 konsert med biträde af sångerskan, frök. *Adelheid Ott*, och samma dag hade *Marcelie Holmboe* med biträde af orkester en elevuppväisning, hvarvid utfördes så stora saker som piano-konserter af *Beethoven* och *Grieg*, m. m. Den 23 mars konserterade här *Ossip Gabrilowitsch*.

Helsingfors. 8—28 mars. Sedan italienska operan på *Alexandersteatern* upphörde, ha å de andra teatrarne ett par pjäser med musik förekommit. Så har *Finska teatern* gifvit *Topelius'-Pacius'* »Princessan af Cypren» med

biträde af filharmoniska orkestern, och på *Svenska teatern* har uppförts ett skådespel »Kung Christian II» af *Adolf Paul*, hvartill den framstående finske tonsättaren *Jean Sibelius* skrivit musik. Dyvekes rol i denna pjäs utfördes af frök. *Holmlund*. — Å de populära konserterna i *Societetshuset* under dir. *Kajanus'* ledning har violinisterna *Gregorowitsch* och *M. Preisz* uppträdt som solister och *Helsingfors'* tyska sångförening låtit höra sig. En folkkonst gafs d. 13 i *Brandkärshuset* af hrr *Giuseppe Pimazzoni* och *Raffaello La Marca* (fr. ital. op.) med biträde af fruar *Const. Malmström* och *Ellie Forsell* samt hrr *A. Ojanperä* och *O. Merikanto*, dervid programmet upptog operaarior och sånger. Sign. *Pimazzoni* gaf sedan en afskedskonsert, biträdd af frök. *Wivi Gammal* samt hrr *C. Kihlman* (violin), *Ojanperä*, *Merikanto* och *La Marca*. Ett par konserter ha gifvits af sångerskan frök. *Adée Leander* i *Universitetssalen*, då hon af större nummer föredrog arior ur *Gounods* »Mireille» och »Romeo och Julia», *Massenets* »Sapho» etc., sånger af *Sjögren* m. fl. I samma lokal konserterade vid månadens slut den betydande pianisten *Alfred Grünfeld*, som bl. a. lät höra *Beethovens* sonater i D dur (op. 10) och D moll samt af ena kompositioner op. 45 Romance (Fiss dur) och Menuett, *Ungarische Rhapsodie*, *Soirée de Vienne* *Strauss* och en Gavott (Ess dur).

Köpenhamn. 17—30 mars. Kgl. teaterns spellista för denna tid har upptagit »Faust», »Vifandaka», »Farinelli» och »Et eventyr paa Fodreisen» samt tre större förut gifna balletter. Paläkonserterna under hr *Joach. Andersens* ledning ha som vanligt pågått med omväxlande större och mindre orkesternummer, kör- och solosång etc. Bland andra konserter intager den till förmån för Journalistföreningens åldersförsäkringsfond första rummet, såsom man kan finna då programmet upptog *Beethovens* »Leonora»-uvertyr (nr 3), *Tschaikowskys* pianokonsert, B moll och *Liszts* Ess dur-konsert, spelade af hr *Gabrilowitsch*, *Griegs* »Aases död» och »Dovregubbens sal» för orkester ur »Peer Gynt», sånger utförda af fru *Dagmar Möller*, deribland »Fylgia», en ny sång af *W. Stenhammar*. På programmet stodo 2 nummer »örraskelser», och gåtan löstes då hr *Törsleff*, som kommit till *Köpenhamn* att föreläsa om sång, och der han ej sjungit på 10 år, uppträdde med *Max's* aria ur »Friskyten» samt sånger af *R. Franz*, *Grieg* och *Schumann*. Hr *Gabrilowitsch* rönt med sina båda nummer en entusiasm af intensivaste slag. Vid *Cæciliaforeningens* 3:e konsert den 21 mars, på *J. S. Bachs* 213 födelsedag, utfördes dennes H moll-messa i något förkortad form. Den 24 och 27 gäfvos ett par populära konserter af *Ossip Gabrilowitsch*.

witsch. Sista mars konserterade violoncellisten *Henry Bramsen* med biträde af fru *Agnes Adler* och hr *Finí Henriques*, då bl. a. utfördes *Mendelssohns* pianotrio i d-moll och violoncellsonat af *Rubinstein*. Den äfven här bekanta sångerskan frök. *Margarethe Petersen* gaf den 23 mars en soaré.

Hr *C. L. Törsleff* har under sin vistelse här annonserat, att han på hotellet, der han bor, hvarje dag kl. 9 —2, äfven om söndagarne, mottager besök af personer, som vilja tala med honom om sång. Bland hr *Törsleffs* elever nämnas utom *Algot Lange* hrr *Emil Holm*, *Max Müller* och *Einar Forchhammer*.

(Insändt)

Än en gång sfärernas harmoni.

Sfärernas harmoni har intresserat mig mycket. Idéen är ett arf från det gamla Hellas, hvars son *Pythagoras* först framkastade och utvecklade densamma. Vi — nutidens folk — hafva blott upptagit *Pythagoras'* grundtanke, hans bevis äro allt för naiva.

Spekulationen har förorsakat våra vetenskapsmän mycket arbete och frukten deraf är, att en sfärernas musik existerar, menniskoörat kan dock ej uppfatta den, emedan tonerna äro för djupa. Man har gått längre: man har beräknat svängningstalen för de olika himlakropparnas toner och derigenom funnit, att dessa toners samtidiga ljudande åstadkommer en disharmoni, afskyvärdare, än den djärfvaste fantasi kan föreställa sig.

Mig tyckes dock, som om dessa beräkningar vore byggda på ett antagande, att sfärerna gifva toner ifrån sig. Jag har ingenstädes sett det bevisat.

Som vi veta äro toner vågrörelser. Men för att dessa skola framkallas måste det finnas ett lämpligt medium, genom hvilket tonen går. Ett utmärkt sådant är luft; äfven vatten duger. Finnes nu ej dessa eller något annat tjäuligt medium, kunna ljud ej uppkomma.

Vidare veta vi, att hela universum antages vara uppfyllt af eter. Det är således eter, som är mediet för himlakropparnas toner. Men stervågor äro ljus och icke ljud. Det skulle således ej finnas något medium och följaktligen ingen sfärernas harmoni? Nej, måste svaret blifva. Ty så länge vetenskapen ej kan bevisa, att rymden innehåller ett för toner lämpligt medium, lika länge kan en sfärernas musik omöjligt tänkas äga rum.

Konstens uppgift är endast det sköna.

Lessing.

Tidningsredaktioner i landsorten

till hvilka Svensk Musiktidning sändes i och för benäget införande af notis om innehållet af tidningens särskilda nummer, anmodas att, om detta bifalles, sända första numret (helst flere), hvori sådan notis införts till

Svensk Musiktidnings Expedition.

Ludwig van Beethoven,

vackert porträtt å kartong, finnes i bok- och musikhandeln å **50 öre.**

Svensk Musiktidnings Expedition.

I Musik- och Bokhandeln:

Populär Piano-Skola

med

Klaviatur-Tabell

för noternas snabba inlärande.

Ny, lättfattlig undervisningsmetod för barn, öfversatt och bearbetad efter

Prof. H. von Bocklet.

Häft. 3 kr., i pappband 3: 50, cloth-band 4 kr.

»Enkel, praktisk och fullt systematisk gående i lagom hastighet och utan hopp från det lättare till det svårare. Torde vara den bästa pianoskola vi hittills haft i Sverige. En ytterligare förtjänst hos det verkligen vackra arbetet är att bearbetaren förmått göra det så alltigenom svenskt som det verkligen är.»

(Gotlands Allehanda.)

Elkan & Schildknechts Musikhandel
28 Drottninggatan 28.

Festmarsch

för piano af **Gustaf Hägg.**

Denna vackra och ståtliga marsch finnes nu att tillgå i godköpsupplaga å **50 öre.**

Svensk Musiktidnings förlag.

Svensk Musiktidning

utkommer 1898 efter samma plan som förut, innehållande *populär läsning i musikaliska ämnen, porträtter med biografier och musikbilaga.* Tidningen utgifves såsom förut två gånger i månaden (utom juli—aug., »den döda säsongen») till ett pris af **5 kronor** pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å *Expeditionen, Kungstensgatan 56, 3 tr., i bok- och musikhandeln, å posten och tidningskontor.* I landsorten prenumereras bäst å *posten.* — **OBS!** Porträtt i N:o 1: **H. K. H. Kronprins Gustaf** (Musik. akad:s preses), **Hildegard Werner**, i N:o 2 **Kristina Nilsson de Casa Miranda**, i N:o 3 **Leonard Borwick**, **Anders Willman**, i N:o 4 **Willy Burmester**, **Arvid Ödmann** (Tamino, Fernando, Zephoris, civil), i N:o 5 **Julius Günther** och **Conrad Behrens**, i N:o 6 **Ossip Gabrilowitsch** i N:o 7 **J. F. Törnwall** och **C. E. Södling.**

Musikalbum X

Pris 1 krona

fins till salu å Expeditionen, Kungstensgatan 56, 3 tr., samt i bok- och musikhandeln.

Innehåll: för piano: **G. Hägg: Vals-Ara-besk**, **Karl Valentin: Om Våren**, **A. M. Myrberg: Berceuse**, **H. Goetz: Andantino** ur Sonatine op. 8, **G. F. Lange: Melankoli**; sång med piano: **Gösta Geijer: Harpolekarens sång** ur »Vapensmeden» af V. Rydberg för baryton (e—e).

OBS. Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris (endast kontant) å expeditionen.

Baler, Soaréer och Bröllop!

Utmärkt och taktfast

•• DANS-MUSIK ••

på piano utföres af underlägnad, som deri eger mångårig vana och erkänd skicklighet. Order mottagas här hos hrr musikhandlare eller i min bostad **5 Malmskilnadsgatan, 3 tr.** (Allm. Telefon nr 124 90).

Referens: Hofmusikhandlaren Lundquist.

Henning R. Wejdling.

Skandinaviska Orgelfabrikens Kammarorglar,

hvarå de nyaste uppfinningar och förbättringar tillämpas, äro af våra förnämsta orgelkännare såväl i Stockholm som i landsorten *enhälligt* vitsordade för att vara de bästa i Norden tillverkade. Prisbelönta i Köpenhamn 1888 (enda pris med medalj), i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890 (första pris). Priskuranter sändas på begäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken.
Kontor och utställning i Stockholm:
Mästersamuelsgatan 24.

Eleganta Permar

till Svensk Musiktidning finnas till salu å **2 kronor** hos **P. Herzog**, Malmskilnadsgatan 54.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen.

Kungstensgatan 56, 3 tr.

Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m.

Frans J. Huss.

Herrar Musici och Tonsättare,

hvilka önska till tryck befordra sina opus, kunna få dem väl och billigt utförda i litografiskt nottryck af gammal, van notlitograf.

J. F. Lindblom,

Stockholm, Saltmätaregatan 5, Norr.

J. G. MALMSJÖ

GÖTEBORG

Etablerad 1843.

Kongl. Hofleverantör.

Tjuguen
första
pris, in- och
utrikes.

Flyglar och Pianinos

Beqväma
afbetalnings-
villkor.

Talrika vitsord

från framstående musici och konstnärer, bl. a. från **Alfred Reisenauer, Professor Franz Neruda, Alfred Grünfeld, Moritz Rosenthal, Prof. Franz Mannstädt, Dir. Aug. Körling, Mad. Teresa Carreno, Fru Margareta Stern, Fru Hilma Svedhom, Fröken Tora Hwass** samt **Kungl. Musikaliska Akademien** och Göteborgs mera framstående musici och musiklärarinnor.

J. LUDV. OHLSON

STOCKHOLM

16 Regeringsgatan 16

Flyglar, Pianinos och Orgelharmo-
nier af de bästa svenska och utländska fabriker i största lager till billigaste priser under fullkomligt ansvar för Instrumentens bestånd.

Obs! Hufvuddepot för **Blüthners** världsberömda Flyglar, samt **Rönischs & Steinweg Nachfolgers** utmärkta Pianinos.

Innehåll: Ett par förtjenstfulla svenska musiker. **J. F. Törnwall. C. E. Södling** (med porträtt). — Teaterpropositionen. — Musikbref från Paris af **G. S.** — Brefkort från Rom af **Anteros.** — Musikpressen. — Från scenen och konsertsalen. — Från in- och utlandet. — Än en gång »Sferernas harmoni.» (ins.) — Annonser.